

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ Φυσικού Πλούτου
Δ/ΝΣΗ Ενεργειακών Ορυκτών
ΤΜΗΜΑ Α

Ταχ. Δ/νση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Α. Κεφαλίδου
Τηλ. :210 6969347
Fax :210 6969346
E-mail :d9lignites@eka.ypeka.gr

2013-11-29

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 29-11-2013
Αρ.Πρωτ.:Δ9/Α/Φ5.4./20551/3782

ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση: Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλο

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Αναφορά του Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλου.

Σχετ.: Αναφορά με αρ. πρωτ. 1295/4.11.2013.

Σε απάντηση της σχετικής αναφοράς του Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλου σε ό, τι αφορά τον άμεσο κίνδυνο για τον οικισμό Τριποτάμου Αρκαδίας κατόπιν της κατολίσθησης που έγινε στις 14.9.2013 στο ορυχείο Χωρεμίου στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Επιθεώρηση Μεταλλείων Νοτίου Ελλάδος (ΕΜΝΕ) αφότου ενημερώθηκε για το συμβάν, με τη με αρ. πρωτ. 11383/16.9.2013 αναγγελία συμβάντος - κατολίσθησης πραγματοποίησε άμεσα αυτοψία στις 19.9.2013, στο χώρο του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης.

Με το αρ. πρωτ. ΕΜΝΕ /Φ11.2./3265/17.9.2013 έγγραφο της ΕΜΝΕ δόθηκαν στην εκμεταλλέυτρια εταιρεία εντολές λήψης άμεσων μέτρων ασφαλείας και συγκεκριμένα, όσον αφορά επί του ανωτέρω θέματος, δόθηκαν εντολές:

- Απαγόρευσης κάθε εξορυκτικής δραστηριότητας εντός της ευρύτερης περιοχής που εκδηλώθηκε το φαινόμενο της κατολίσθησης, καθώς και σε απόσταση τουλάχιστον 100 μέτρων από αυτή, στην οποία περιλαμβάνεται και η περιοχή του ορυχείου, προς τα όρια του οικισμού Τριποτάμου.
- Να διενεργούνται τακτικοί καθημερινοί έλεγχοι με τοπογραφικές μετρήσεις και οπτικές παρατηρήσεις τόσο των κατακόρυφων όσο και των οριζόντιων μετατοπίσεων.

Επίσης έχουν δοθεί μεταξύ άλλων και οι εξής σχετικές εντολές:

- Απαγόρευση διέλευσης μηχανημάτων και προσωπικού που δεν έχουν εντεταλμένη εργασία.
- Απαγόρευση της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιοχή που έχει εκδηλωθεί το φαινόμενο με κατάλληλη σήμανση και τεχνητά εμπόδια.
- Η είσοδος στους χώρους αυτούς να γίνεται αποκλειστικά και μόνο από εξουσιοδοτημένα, από τη διεύθυνση του έργου, άτομα, λαμβανομένων όλων των μέτρων ασφαλείας.

Τέλος σας αποστέλλουμε το με αρ. πρωτ. ΓρΔ/3649/22-11-2013 έγγραφο της ΔΕΗ Α.Ε., το οποίο αφορά στη σχετική αναφορά.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
Δ.Δ.

Μ. ΜΑΣΤΟΡΑΝΤΩΝΑΚΗ

Ο Υφυπουργός

Α. Παπαγεωργίου

Συνημμένα: (3)σελίδες

Εσωτερική Διανομή:

- **Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, κ. I. Μανιάτη**
- **Γραφείο Υφυπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, κ. A. Παπαγεωργίου**
- **Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, κ. K. Μαθιουδάκη**
- **Δ15**
- **Γραφείο Γενικής Δ/νσης Φυσικού Πλούτου**
- **Δ9/Α'**

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

AP./HM.:ΓρΔ/ 3649/22-11-13

Προς: κ. I. MANIATH

Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας
& Κλιματικής Αλλαγής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΜΟΥΣΤΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Αριθ. Πρωτ. 91435
Αθήνα 22-11-2013

Περίληψη: Απάντηση σε Αναφορά του Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλου που αφορά στον οικισμό Τριποτάμου στην Αρκαδία.

Σχετικά: Η υπ' αριθ. 1295/04.11.2013 Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ο. Κωνσταντινόπουλος στη Βουλή των Ελλήνων:

Κύριε Υπουργέ,

σε απάντηση της Αναφοράς του Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλου, που αφορά στον οικισμό Τριποτάμου Αρκαδίας, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

1. Η εκμετάλλευση των ορυχείων της ΔΕΗ διενεργείται βάσει ολοκληρωμένων μεταλλευτικών μελετών, στις οποίες λαμβάνονται υπόψη όλα τα διαθέσιμα εδαφοτεχνικά, υδρογεωλογικά, κοιτασματολογικά και λοιπά δεδομένα. Επίσης, η εξόρυξη του λιγνίτη πραγματοποιείται σύμφωνα με εγκεκριμένες Τεχνικές και Περιβαλλοντικές μελέτες, βάσει των απαιτήσεων του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.

Τα πρανή των εκσκαφών και των αποθέσεων των ορυχείων πάρακαλούμεθεύνται με συστηματικό τρόπο, προκειμένου να προλαμβάνονται και να αποφεύγονται φαινόμενα που έχουν σχέση με τη λειτουργία του ορυχείων και τις ιδιομορφίες των κοιτασμάτων. Η εκδήλωση κατολισθήσεων σε ορυχεία είναι σύνηθες φαινόμενο παγκοσμίως κατηβασική αρχή της σρθολογικής εκμετάλλευσης των ορυχείων είναι να λαμβάνονται όλα τα μέτρα για την ασφάλεια του προσωπικού και του εξοπλισμού.

2. Η εκμετάλλευση των τριών πρώτων βαθμίδων του Δυτικού Χωρεμίου που ξεκίνησε από το 2004 και αναπτύχθηκε από Βορρά προς Νότο προσέγγισε τον οικισμό το καλοκαίρι του 2012. Το παλαιότερο νεκροταφείο εφάπτετο στα όρια απαλλοτρίωσης του Δυτικού Χωρεμίου και επομένως, με βάση την ποιότητα των γεωλογικών στρωμάτων της περιοχής, ήταν αναμενόμενό να εκδηλωθούν ρωγμές. Για το λόγο αυτό τη ΔΛΚΜ από το 2002 ξεκίνησε, σε συνεργασία με τους κατοίκους, την κατασκευή νέου νεκροταφείου, το οποίο ολοκληρώθηκε το 2012 και στοιχίσε στη ΔΕΗ 400.000€.

Όταν οι εκσκαφείς του ορυχείου Δυτικού Χωρεμίου προσέγγισαν το όριο εκμετάλλευσης του Τριποτάμου με υψόμετρο εκσκαφής +326, αναπτύχθηκαν όπως αναμενόταν μικρορωγμές σε βάθος λίγων μέτρων εντός του ορίου του παλιού νεκροταφείου. Η ΔΛΚΜ σταμάτησε τον Σεπτέμβριο του 2012 την σκαπτική λειτουργία του ορυχείου στην περιοχή και δημιούργησε επίχωμα

αντιστήριξης με 350.000 m³ αγόνων στο υψόμετρο +345 και κλίση πρανούς 1:5.

Η εξόρυξη στο ορυχείο του Κυρίως Χωρεμίου διέρχεται ανατολικά του οικισμού και γίνεται με κλίση τελικών πρανών 1:7, όπως προέκυψε μετά από γεωτεχνικές αναλύσεις ευστάθειας για την προστασία του χώρου από ειδικούς Μελετητές του ΕΜΠ και της ΔΕΗ.

Η τήρηση αυτών των κλίσεων ασφαλείας στο Κύριο Χωρεμί, η διακοπή των εκσκαφών στο Δυτικό Χωρέμι, μαζί με την κατασκευή αναχώματος, έδινε τη βεβαιότητα ότι το χωριό δεν κινδυνεύει, πράγμα που διαπιστώθηκε το 2012 και με σχετική μελέτη του ΕΜΠ που εκπονήθηκε μετά από ανησυχία που είχαν διατυπώσει οι κάτοικοι, όταν δημιουργήθηκαν οι μικρορωγματώσεις.

3. Η κατολίσθηση στο Ανατολικό τμήμα του Νοτίου (κύριου) τομέα του ορυχείου Χωρεμίου του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης, το Σάββατο 14.09.2013, εκδηλώθηκε χωρίς πρόδρομα φαινόμενα.

Από την πρώτη στιγμή εμφάνισης των εδαφικών ρωγματώσεων, την Πέμπτη 12.09.2013, στις ανώτερες βαθμίδες του Ορυχείου, ξεκίνησε η καταγραφή εδαφοτεχνικών μετρήσεων για την παρακολούθηση της εξέλιξης του φαινομένου. Η ιεράρχια και το προσωπικό του Λιγνιτικού Κέντρου προέβησαν σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες και ελήφθησαν άμεσα όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια του προσωπικού κατ' ώραν εγκαταστάσεων, τόσο με τις οδηγίες εξειδικευμένων στελεχών της Επιχείρησης, όσο και του καθηγητή ΕΜΠ κ. Μιχάλη Καββαδά. Σημειώνεται ότι το φαινόμενο εκδηλώθηκε με τέτοια ταχύτητα, που ήταν αδύνατο να αποφευχθεί.

4. Η κατολίσθηση στο ανατολικό τμήμα του Κυρίως Χωρεμίου επηρέασε και το δυτικό τμήμα του μετώπου με πολύ μικρότερης κλίμακας μετακινήσεις. Επίσης το ρήγμα του παλαιού νεκροταφείου ενεργοποιήθηκε δευτερογενώς και παρουσιάστηκε ελάχιστο άνοιγμα μερικών εκατοστών και καθίζηση 1,5 μέτρου περίπου. Η ΔΛΚΜ μέχρι να ολοκληρωθεί το φαινόμενο, για την ασφάλεια των κατοίκων, διέκοψε την κυκλοφορία στην υπό απαλλοτρίωση κτηματική περιοχή ανατολικά του Τριποτάμου. Στην πραγματικότητα αποδείχθηκε ότι τα αναχώματα και οι κλίσεις πρανών που είχαν υπολογιστεί και είχαν κατασκευαστεί εκατέρωθεν του στικισμού Τριποτάμου ήταν επαρκή και σωστά υπολογισμένα, ώστε να μην κινδυνεύσει το χωριό.

Πέραν αυτών, η Διεύθυνση του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης ανέθεσε έργο με αντικείμενο «Ανασκαφή, καθαρισμός, τοποθέτηση οστών σε τυποποιημένα κιβώτια (με προμήθεια αυτών) και μεταφορά των κιβωτίων από το παλαιό νεκροταφείο στο Οστεοφυλάκιο του Νέου Κοιμητηρίου Τριποτάμου».

7. Η Γενική Διεύθυνση Ορυχείων, αμέσως μετά την κατολίσθηση, όρισε επιτροπή διερεύνησης των συνθηκών της κατολίσθησης. Επιπλέον, η Γενική Διεύθυνση Ορυχείων προχώρησε σε σύσταση Επιστημονικής Ομάδας Μελέτης, με τη συμμετοχή επιστημόνων όλων των απαραίτητων ειδικοτήτων, με αντικείμενο τον επανασχεδιασμό της εκμετάλλευσης των ορυχείων του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης. Η μελέτη θα περιλαμβάνει το βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό του ορυχείου Χωρεμίου, καθώς και τη μελλοντική εξέλιξη της λειτουργίας των ορυχείων του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης έως την ολοκλήρωση των εκμεταλλεύσεων.

8. Προκειμένου για αυξηθεί το αισθημα ασφάλειας των κατοίκων, τοποθετήθηκαν βάθρα για παρακολούθηση των μικρομετακινήσεων εντός του οικισμού και ενισχύθηκε το παλιό επίχωμα στο Δυτικό Χωρέμι με επιπλέον 1.200.000 m³ αγόνων μέχρι το υψόμετρο +375.
9. Η Γενική Διεύθυνση Ορυχείων, σε συνέχεια υπομνήματος που επέδωσε Επιτροπή των κατοίκων του οικισμού Τριποτάμου στον Διευθυντή του ΛΚΜ, στις 26.10.2013, δριστεί συνάντηση με την Επιτροπή Τριποτάμου, την 1.11.2013, στο Δημαρχείο Μεγαλόπολης, παρουσία του Γενικού Διευθυντή Ορυχείων, του Δημάρχου και εξειδικευμένων στελεχών της ΔΕΗ, με θέματα συζήτησης τα αναφερόμενα στο υπόμνημα. Κατά τη συζήτηση, η οποία πραγματοποιήθηκε σε καλό κλίμα, η Επιτροπή των κατοίκων ενημερώθηκε σχετικά με τους προβληματισμούς τους για θέματα ευστάθειας και ασφάλειας της περιοχής του οικισμού. Τα δυο μέρη συμφώνησαν ότι η καλύτερη λύση και για τις δυο πλευρές είναι συντομότερη δυνατή μετεγκατάσταση του οικισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, θα εξετασθεί η πρόταση της Επιτροπής των κατοίκων Τριποτάμου για την επίλυση του θέματος της απαλλοτρίωσης, ως διαδικασία, με βάση το άρθρο 23, του ν. 2882/2001 (κώδικας αναγκαστικών απαλλοτριώσεων ακινήτων), μετά την έκδοση ΦΕΚ κήρυξης της απαλλοτρίωσης, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η ταχύτερη απομάκρυνση του οικισμού.

Με τιμή,

ΑΡΘΡΟΥΡΟΣ ΖΕΡΒΟΣ

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υφυπουργού ΠΕΚΑ, κ. Α. Παπαγεωργίου
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα ΥΠΕΚΑ, κ. Κ. Μαθιουδάκη
- ΥΠΕΚΑ/Γενική Διεύθυνση Φυσικού Πλούτου
- ΥΠΕΚΑ/Δ/νση Οργάνωσης-Τμήμα Νομοθ. Συντονισμού & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου